

عنوان مقاله:

بررسی دو خوانش از مردم‌سالاری در جریان‌های اندیشه دینی معاصر ایران

محل انتشار:

تاریخ اسلام و ایران، دوره 30، شماره 46 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

محسن شفیعی سیف آبادی - استادیار گروه علوم سیاسی دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه اردکان

علی باقری دولت آبادی - دانشیار گروه علوم سیاسی دانشکده علوم انسانی، دانشگاه یاسوج

خلاصه مقاله:

در این مقاله تأثیر رویکرد تفسیری محمد مجتهد شبستری به عنوان یکی از نوگرایان دینی و آیت‌الله مصباح یزدی به عنوان یکی از نمایندگان جریان اسلام سیاسی فقه‌پرهیزی بر نوع نگاه آنها به الگوی نظم سیاسی دموکراتیک مورد بررسی قرار گرفته است. محمد مجتهد شبستری از روش‌های جدید برای تفسیر متون دینی استفاده کرده و با اتخاذ روش هرمنوتیک، دین را به گونه‌ای تفسیر کرده است که قابلیت پذیرش یک نظام دموکراتیک را دارد؛ تا به زعم خودش ایمان مؤمنان متناسب با شرایط روز حفظ شود. حاصل نگرش این - اندیشمند دینی پذیرش دموکراسی ارزشی است. همزمان با وی، آیت‌الله محمدتقی مصباح یزدی نماینده برجسته جریان فکری اسلام - سیاسی فقه‌پرهیزی، با تأکید بر روش فقهی، به حفظ جایگاه دین در حوزه سیاسی و اجتماعی به منظور تأمین سعادت دنیوی و اخروی مسلمانان می‌اندیشد؛ به همین دلیل وی پرداختن به مفهوم مردم‌سالاری و تبیین آن براساس اصول اسلامی مورد فهم گفتمان فقه‌محور را ضروری می‌داند و ضمن رد مردم‌سالاری لیبرال، از امتناع دین و این نوع از مردم‌سالاری سخن می‌گوید. البته وی مردم‌سالاری روشی را می‌پذیرد. در این نوشتار، از متدولوژی «کوئنتین اسکینر» در تحلیل فهم این دو اندیشمند از الگوی مردم‌سالاری بهره گرفته شده است.

کلمات کلیدی:

دین، مردم‌سالاری روشی، مردم‌سالاری ارزشی، مجتهد شبستری، مصباح یزدی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1126139>

